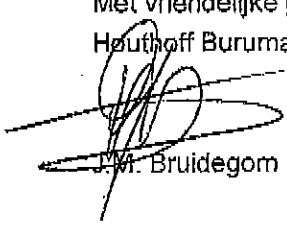

15 Opmerkingen Radboudumc n.a.v. concept-rapport 03-05-2011

HOUTHOFF BURUMAPostbus 1507, 3000 BM Rotterdam
Weena 355, RotterdamHekkelman Advocaten & Notarissen
T.a.v. de weladelgestrenghe heer
mr. M.C.J. Peters
Postbus 3155
6802 DD ARNHEMJ.M. Bruidgom
advocaat
T 010 217 26 01
F 010 217 27 04
j.bruidgom@houthoff.comRotterdam, 3 mei 2011
Inzake: CBA - Radboud Zkh. / Sassen
Onze ref: 570000309/6236900.1
Uw ref: 20100402PER TELEFAX: 026 377 72 14

Geachte confrère,

Bijgaand zend ik u kopie van mijn fax van heden aan de Rechtbank Arnhem, alsmede kopie van de bijlage.

Met vriendelijke groet,
Houthoff Buruma,
J.M. Bruidgom

HOUTHOFF BURUMAPostbus 1507, 3000 BM Rotterdam
Weena 355, RotterdamRechtbank Arnhem
Sector Civiel Recht
T.a.v. mevrouw Y.B.G. Kolkman
Postbus 9030
6800 EM ARNHEMJ.M. Bruidgom
advocaat
T 010 217 26 01
F 010 217 27 04
j.bruidgom@houthoff.comRotterdam, 3 mei 2011
Inzake: CBA - Radboud Zkh. / Sassen
Onze ref: 570000309/6661182.1
Uw ref: 187508 / HA ZA 09-1307ALSMEDE PER TELEFAX: 026 3592545

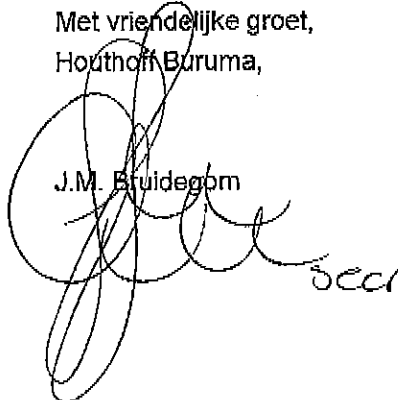
Geachte mevrouw Kolkman,

Bijgaand zend ik u mijn brief van heden aan prof. dr. Hooymans in bovengenoemde zaak. Ik verzoek u vriendelijk deze brief door te geleiden aan de deskundige. Een origineel exemplaar van de brief zend ik u per gewone post.

Een kopie van deze brief met bijlage zend ik per fax aan mr. Peters, advocaat van de heer Sassen.

Met vriendelijke groet,
Houthoff Buruma,

J.M. Bruidgom

HOUTHOFF BURUMAPostbus 1507, 3000 BM Rotterdam
Weena 355, RotterdamUMCG afdeling Oogheelkunde
t.a.v. de weledelzeergeleerde vrouwe
prof. dr. J.M.M. Hooymans
Postbus 30001
9700 RB GRONINGENJ.M. Bruidgom
advocaat
T 010 - 217 2622
F 010 - 217 2742
j.bruidgom@houthoff.comRotterdam, 3 mei 2011
Inzake: Radboudziekenhuis / Sassen
Onze ref: 570000309/6572355.1
Uw ref: Sassen / UMC st
Ref Rechtbank: 187508 / HA ZA 09-1307

Hooggeleerde vrouwe,

Het conceptrapport in bovengenoemde zaak heb ik met belangstelling gelezen. De inhoud en conclusie van het rapport geven mij aanleiding tot de volgende vragen en/of opmerkingen:

Vraag 2

Bij beantwoording van deze vraag wordt aangegeven uit te gaan van de kennis in de oogheelkundige wereld in juli 1992. Zou u in dat verband de bespreking van het artikel van Roldan-Pallares et al 1999 onder het kopje "Solide siliconen rubber – siliconen spons" willen weglaten?

Vraag 5, subvraag 1

Het betreft de vraag *"Wat was nadat de oogheelkundige wereld bekend was geraakt met deze eigenschappen van de Miragelplombe het in de literatuur beschreven en in de praktijk gevoerde beleid in (academische) ziekenhuizen in Nederland?"*

U schrijft dat Miragel na 1995 niet meer geleverd werd in Nederland. Dit is niet helemaal juist; Miragel werd na 1995 niet meer geproduceerd. Zou u dit willen aanpassen?

Voorts schrijft u *"Het hierna in de praktijk gevoerde beleid was het in ere herstellen van de siliconen spons plombe."* Het betreft echter zowel de spons als de solide variant, aldus drs. Grama. Zou u beide opmerkingen willen verwerken in uw antwoord?

HOUTHOFF BURUMA

Op pagina 5 van uw rapport (bovenaan) haalt u Kearney et al 2004 aan met betrekking tot de risico's verbonden aan plombeverwijdering. Het citaat uit Kearney et al 2004 op pagina 4 van uw rapport beschrijft met betrekking tot dit onderwerp: *"We do not have sufficient experience to determine exact indications for removal of these hydrogel buckling elements or the timing of their removal."* Zou u deze passage (opnieuw) willen opnemen onder het citaat van Kearney et al 2004 bovenaan pagina 5? Uit deze publicatie komt mijns inziens naar voren dat in 2004 nog steeds geen duidelijkheid bestond met betrekking tot indicaties voor verwijdering van de plombe en het tijdstip daarvan. Bent u dit met mij eens? Zo ja, zou u deze constatering willen opnemen in uw rapport?

In de vijfde alinea op pagina 5 ("Omdat er ... zal consulteren") schrijft u – gebaseerd op Roldan-Pallares et al 1999 – dat 6,5% van de patiënten die een Miragel plombe in hun oog hebben zich met klachten zullen melden (na ontslag uit de reguliere controle). Kunt u daaraan toevoegen hetgeen u op pagina 4 heeft geschreven onder verwijzing naar Roldan-Pallares et al 1999, te weten dat slechts 1,3% (van de 6,5%?) van de patiënten met een Miragel plombe deze plombe heeft moeten laten verwijderen wegens uitstoting al dan niet gepaard gaande met een infectie? Zou u daar voorts aan toe willen voegen de conclusie – zoals u ook hebt opgenomen in uw huidige antwoord op vraag 15 – dat zo'n 90% van de patiënten met een Miragel plombe nooit klachten krijgt?

Vraag 5, subvraag 5

Het betreft de vraag *"Kunt u uit het medisch dossier afleiden of Sassen in de periode 2003-2006 is geïnformeerd over de verschillende behandelmethoden en de daaraan verbonden kansen en risico's?"*.

Weliswaar staat niet expliciet in het medisch dossier dat met Sassen gesproken is over de risico's van het verwijderen van de plombe, maar impliciet volgt wel uit de status dat voorafgaand aan het verwijderen van de plombe gesproken is over mogelijke complicaties. Voorafgaand aan de verwijdering van de plombe heeft prof. Keunen het rechteroog op 11 augustus 2006 profylactisch gelaserd. Deze behandeling vindt plaats om de kans op een netvliesloslating na het verwijderen van de plombe te verminderen. Volgens prof. Keunen heeft hij Sassen dit uitgelegd en had Sassen zich bovendien nooit laten laseren als hij niet precies wist waarvoor de laserbehandeling diende. Acht u het op grond van het feit dat de laserbehandeling ertoe diende complicaties na de plombeverwijdering te voorkomen aannemelijk dat prof. Keunen met Sassen over de verschillende behandelmethoden en de daaraan verbonden kansen en risico's heeft gesproken?

Vraag 5, subvraag 6

HOUTHOFF BURUMA

Het betreft de vraag "Bent u van mening dat Sassen op enig (eerder) moment geïnformeerd had moeten worden over de risico's van het geplaatste materiaal in zijn oog c.q. de Miragelplombe? (...)".

U schrijft (drie keer) dat Sassen geïnformeerd had kunnen worden over de risico's van het geplaatste materiaal in zijn oog en het verwijderen van dat materiaal, maar bent u ook van mening dat dit Sassen geïnformeerd had moeten worden? Zo ja, wanneer? Zou u bij de beantwoording van deze vragen uw antwoord op vraag 3, subvraag 3 – meer in het bijzonder de overweging dat informatie aan een patiënt nodig is om de patiënt te kunnen laten beslissen over een eventuele behandeling, maar dat de patiënt er vanuit moet gaan dat de oogarts wat betreft de technische details handelt volgens de "state of the art" van dat moment – willen betrekken?

Vraag 5, subvraag 7

Het betreft de vraag "Acht u het aannemelijk dat een dergelijke mededeling een ander beloop van de klachten en/of behandeling tot gevolg zou hebben gehad? (...)".

Zou u deze vraag explicieter willen beantwoorden? U geeft in uw rapport aan dat er in Nederland een expectatief beleid wordt gevoerd en dat alleen als er klachten zijn, de plombe verwijderd zou kunnen worden. De behandelend oogarts dient dan te beoordelen of het risico op postoperatieve complicaties opweegt tegen de klachten van de Miragel plombe (p. 5 van uw rapport). De plombe wordt doorgaans pas verwijderd indien er sprake is van uitstoting door de conjunctiva of een progressieve oogbewegingsbeperking door zwelling van de plombe. Aangezien progressieve oogbewegingsbeperkingen bij Sassen niet op de voorgrond stonden, is uiteindelijk besloten de plombe te verwijderen toen het andere criterium – uitstoting door de conjunctiva – zich voordeed. Gezien dit terughoudende beleid en het feit dat Sassen tot augustus 2006 niet voldeed aan de harde criteria voor het verwijderen van de plombe, verzoeken wij u om aan te geven of u het aannemelijk acht dat de behandeling er wel of niet anders zou hebben uitgezien als Sassen op een eerder moment (wanneer? Graag nog te beantwoorden in vraag 5, subvraag 6) geïnformeerd zou zijn over de risico's. Hoe groot acht u de kans dat Sassen – op grond van een eerdere mededeling – wel/niet tot verwijdering van de plombe had besloten gezien de daaraan verbonden risico's?

Vraag 8

U schrijft dat uit de anamnese blijkt dat de oogklachten Sassen in 2006 noodzaakten te stoppen met zijn advocatenpraktijk. Sassen heeft in zijn brief d.d. 5 maart 2011 (aangehecht aan uw rapport) onder a. aangegeven wat hij – naar zijn herinnering – precies zou hebben gezegd tegen u.

HOUTHOFF BURUMA

Hoewel u gevraagd wordt in uw anamnese een weergave te doen van de beperkingen die Sassen zelf heeft aangegeven – en derhalve alleen Sassen kan aangeven of deze weergave juist is –, merk ik (alvast) op dat uit de objectieve gegevens van De Amersfoortse (de arbeidsongeschiktheidsverzekeraar van Sassen) en het GAK volgt dat Sassen al veel eerder dan 2006 (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt was. Bent u met mij eens dat de anamnese van Sassen niet (volledig) overeenkomt met het (medisch) dossier¹? Zo ja, kunt u dan expliciet aangeven dat uw antwoord een weergave is van hetgeen Sassen tegenover u verklaard heeft, maar dat uit het dossier blijkt dat Sassen al eerder dan 2006 arbeidsongeschikt was verklaard en dat – zoals u reeds terecht opmerkt – alleen een arbeidsdeskundige de oogheeskundige beperkingen zal kunnen vaststellen?

Vraag 13

De hoge myopie van Sassen zou zonder het gebruik van een bril wel degelijk tot beperkingen hebben geleid. Zou u daarom volledigheidshalve de volgende aanpassing willen doen: "Tot er in 1992 een netvliesloslating ontstond heeft de myopie – *door het gebruik van een bril* – geen beperkingen opgeleverd"? Voorts blijkt uit het medisch dossier (overigens ook uit uw rapport, zie de antwoorden op vraag 9 en 11) dat Sassen voor en na de operatie (veelvuldig) last had van glasvochtroebelingen. Kunt u deze afwijking – en eventueel daaruit volgende beperkingen – opnemen in uw antwoord op deze vraag?

Vraag 14a

U schrijft "*De geplaatste plombe heeft een verdunning van de sclera veroorzaakt en is door de conjunctiva geërodeerd.*" Echter, in uw antwoord op vraag 14b geeft u aan dat ook myopie een oorzaak van een dunnere sclera kan zijn en bovendien kunnen ook andere type plombes een verdunning van de sclera veroorzaken. Zou u uw antwoord op vraag 14a in dat opzicht willen preciseren en daarbij – indien mogelijk – willen aangeven wat de procentuele bijdrage is geweest van de Miragel plombe op de verdunning van de sclera?

Met betrekking tot de passage "*Was er in 1992 een siliconenplombe geplaatst dan was de plombe in toto te verwijderen geweest. Nu is een deel van de Miragel plombe achter gebleven echter niet vanwege fragmentatie van de plombe maar omdat de sclera extreem dun was en het risico op een bulbusruptuur groot geacht werd.*" merk ik het volgende op. Uit uw antwoord begrijp ik dat de omstandigheid dat er nog een deel van de plombe in het oog achterbleef niet werd veroorzaakt door fragmentatie van de plombe, maar vanwege een te dunne sclera en een grote kans op een bulbusruptuur. In dat geval had dit zich ook bij de alternatieve plombes kunnen voordoen ten gevolge waarvan dan besloten zou kunnen zijn de (alternatieve) plombe er in het

¹ Ik verwijs in het bijzonder naar de brieven van De Amersfoortse d.d. 30 december 1992 en 21 december 1993 en de brief van het GAK d.d. 11 mei 1995.

HOUTHOFF BURUMA

geheel niet uit te halen. Daarmee ligt het mijns inziens voor de hand bovenstaande cursieve passage weg te laten of aan te passen overeenkomstig dit commentaar. Gaarne uw visie hierop.

Vraag 14b

U schrijft dat myope ogen een wat dunnere sclera hebben. Een dunne sclera zal kwetsbaar(der) zijn. Welke complicaties zouden dientengevolge kunnen optreden bij een operatie? Geldt dit ook indien niet met Miragel is gewerkt, maar met een andere materiaal? Zou u deze vragen willen betrekken in uw antwoord en indien nodig uw antwoord aanpassen?

Voorts bent u bij de beantwoording van deze vraag vergeten mee te nemen welke klachten en afwijkingen hadden kunnen ontstaan indien de Miragel plombe verwijderd zou zijn in november 2003 of mei 2005. Kunt u dit nog in uw antwoord verwerken?

Vraag 14, subvraag 2

Het betreft de vraag *"Van welk voorzienbaar klachtenverloop zou sprake zijn geweest en welke eindtoestand zou zijn ontstaan bij eerdere verwijdering vergeleken met het huidige klachtenverloop en de huidige (eind)toestand?"*.

In uw antwoord schrijft u *"Dus op welk moment een plombe ook verwijderd wordt er is altijd kans op een recidief netvliesloslating waarvoor een heroperatie noodzakelijk is"*. Eerder in uw rapport geeft u aan dat hoe eerder een plombe verwijderd wordt, hoe groter de kans is op een recidief netvliesloslating. Zou u derhalve aan deze zin willen toevoegen *"De kans op een netvliesloslating is groter naarmate de plombe eerder verwijderd wordt."*

Vraag 15

Naar mijn idee dient vraag 15 anders geïnterpreteerd te worden. Deze vraag staat in verbinding met vraag 14a en b. Ervan uitgaande dat er ook klachten/afwijkingen zouden zijn geweest wanneer (a) een andere plombe was gebruikt en/of (b) de plombe eerder zou zijn verwijderd; wil de rechtbank weten met welke mate van waarschijnlijkheid, op welke termijn en in welke omvang deze klachten – veroorzaakt door een andere plombe of wegens eerdere verwijdering van de plombe – hadden kunnen ontstaan. Het antwoord op deze vraag zou dan niet moeten gaan over klachten van een Miragel plombe, maar juist over (onder meer) de termijn en omvang van de klachten die zouden zijn ontstaan indien een andere, destijds voorhanden plombe zou zijn gebruikt of de Miragel plombe eerder zou zijn verwijderd (in resp. 1995, 1997, november 2003 of mei 2005). Nu u al bij de laatste vraag onder 14 heeft gesteld dat het beloop bij eerdere verwijdering identiek zou kunnen zijn geweest, resteert mijns inziens alleen nog de vraag naar welke klachten, met welke mate van waarschijnlijkheid, wanneer hadden kunnen ontstaan als een andere, destijds voorhanden plombe zou zijn gebruikt in plaats van de Miragel plombe.

HOUTHOFF BURUMA

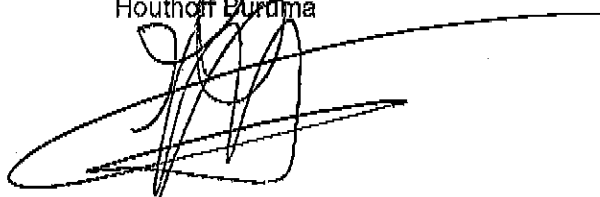
Welke klachten had Sassen dan gehad, gelet op zijn oogproblematiek vóór de operatie in 1992?
Bent u dit met mij eens? Zo ja, zou u deze vraag opnieuw willen beantwoorden?

Wilt u in dat kader ook vraag 16 opnieuw beantwoorden en daarin zo precies mogelijk aangeven tot welke fysieke bepalingen de klachten leiden die Sassen ook had gehad indien in juli 1992 een andere, destijds voorhanden plombe zou zijn gebruikt of de betreffende plombe eerder zou zijn verwijderd?

Ik zie graag uw definitieve rapportage naar aanleiding van voornoemde op- en aanmerkingen tegemoet.

Een kopie van deze brief zond ik per gelijke post aan mr. Peters, de advocaat van de heer Sassen.

Met vriendelijke groet,
Houthoff Buruma

Jolien Bruidegom